

KONKURS OPUS 1 – STATYSTYKI

Rozstrzygnięcie: październik 2011 r.

OPUS to konkurs na finansowanie projektów badawczych, w tym na finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów. W 2011 r. w ramach konkursu OPUS dwukrotnie ogłoszono nabór wniosków. W ramach konkursu OPUS 1 ogłoszonego 15 marca 2011 r., z terminem przyjmowania wniosków do 17 czerwca 2011 r., do NCN **wpłynęło 3 691 wniosków na łączną kwotę ponad 1,4 mld zł**. W grupie Nauk Ścisłych i Technicznych (ST) zostało złożonych 1632 wniosków, w grupie Nauk o Życiu (NZ) – 1171, a w grupie Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (HS) złożono 888 wniosków.

W wyniku rozstrzygnięcia konkursu OPUS 1:

- ✓ do **drugiego etapu oceny merytorycznej** zostało zakwalifikowanych **1612 wniosków** (co stanowiło 44% wszystkich złożonych wniosków),
- ✓ do **finansowania** zakwalifikowano **901 wniosków** (co stanowiło odpowiednio 24% wszystkich złożonych wniosków) **na łączną kwotę ponad 289 mln zł**
- ✓ **podpisano 894 umowy na łączną kwotę ponad 286 mln zł¹**

¹ Stan na 5 dzień kwietnia 2012.

Wskaźnik sukcesu, obliczany zarówno na podstawie stosunku liczby zakwalifikowanych do finansowania wniosków (901), jak i liczby podpisanych umów (894) do liczby wszystkich złożonych w ramach konkursu wniosków, w obu przypadkach **wyniósł około 24%**. Najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w przypadku projektów z grupy nauk HS (por. Tabela 1).

Tabela 1. Wskaźnik sukcesu dla konkursu OPUS 1 w poszczególnych grupach nauk

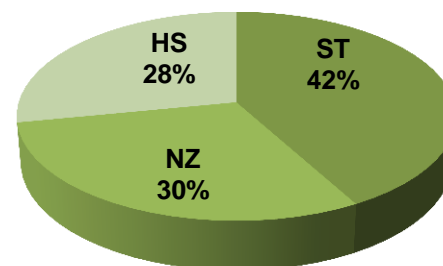
OPUS 1	LICZBA WNIOSKÓW	LICZBA WNIOSKÓW ZAKWALIFIKOWANYCH DO FINANSOWANIA	WSKAŹNIK SUKCESU*	LICZBA UMÓW	WSKAŹNIK SUKCESU**
OGÓŁEM	3691	901	24,4%	894	24,2%
NZ	1171	271	23,1%	268	22,9%
ST	1632	377	23,1%	375	23,0%
HS	888	253	28,5%	251	28,3%

* stosunek liczby wniosków zakwalifikowanych do finansowania do liczby wszystkich złożonych wniosków

** stosunek liczby podpisanych umów do liczby wszystkich złożonych wniosków

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu Obsługa Strumienia Finansowania (OSF)

Wykres 1. Umowy zawarte w konkursie OPUS 1 w grupach nauk, w ujęciu procentowym

Wykres 2. Kwoty finansowania, na podstawie umów podpisanych w konkursie OPUS 1 w grupach nauk, w ujęciu procentowym

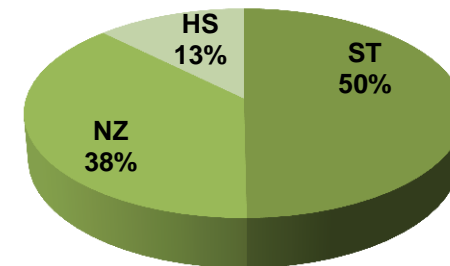

Tabela 2. Liczba zawartych umów w konkursie OPUS 1 w grupach nauk

GRUPA	LICZBA UMÓW	% Z OGÓŁU
ST	375	42%
NZ	268	30%
HS	251	28%
OGÓŁEM	894	100%

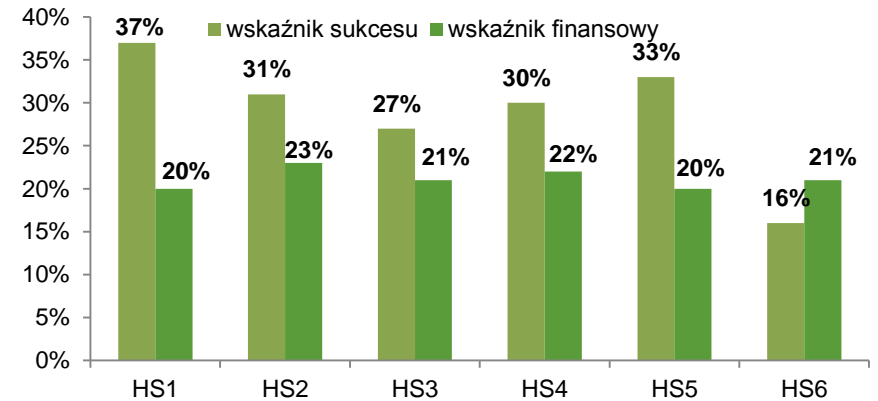
Tabela 3. Kwota finansowania w konkursie OPUS 1 w grupach nauk, na podstawie podpisanych umów

GRUPA	KWOTA UMÓW (zł)	% Z OGÓŁU
ST	142 917 073	50%
NZ	107 813 869	38%
HS	36 133 819	13%
OGÓŁEM	286 864 761	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

W grupie HS najwyższą wartość wskaźnika sukcesu (stosunek liczby podpisanych umów do liczby wszystkich złożonych w ramach konkursu wniosków) zanotowano w panelu HS1 *Fundamentalne pytania o naturę człowieka i otaczającej go rzeczywistości*, najniższą w panelu HS6 *Człowiek i życie społeczne*. Wartość wskaźnika finansowego (stosunek wysokości finansowanej kwoty do łącznej kwoty wszystkich złożonych w konkursie OPUS 1 wniosków) w ramach grupy HS wahała się między 23% dla panelu HS2 *Kultura i twórczość kulturowa*, a 20% dla paneli HS1 *Fundamentalne pytania o naturę człowieka i otaczającej go rzeczywistości* oraz HS5 *Normy i władza* (por. Wykres 3).

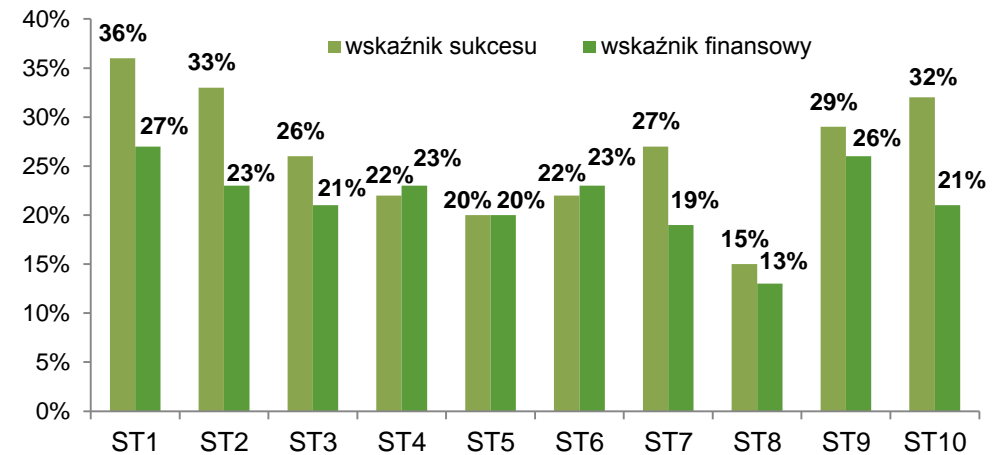
Wykres 3. Wskaźnik sukcesu oraz finansowy w grupie HS w konkursie OPUS 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

W grupie ST najwyższy wskaźnik sukcesu oraz wskaźnik finansowy zanotowano w panelu ST1 *Nauki matematyczne*. Najniższe wartości dla obu tych wskaźników zanotowano z kolei w panelu ST8 *Inżynieria procesów i produkcji* (por. Wykres 4).

Wykres 4. Wskaźnik sukcesu oraz finansowy w grupie ST w konkursie OPUS 1

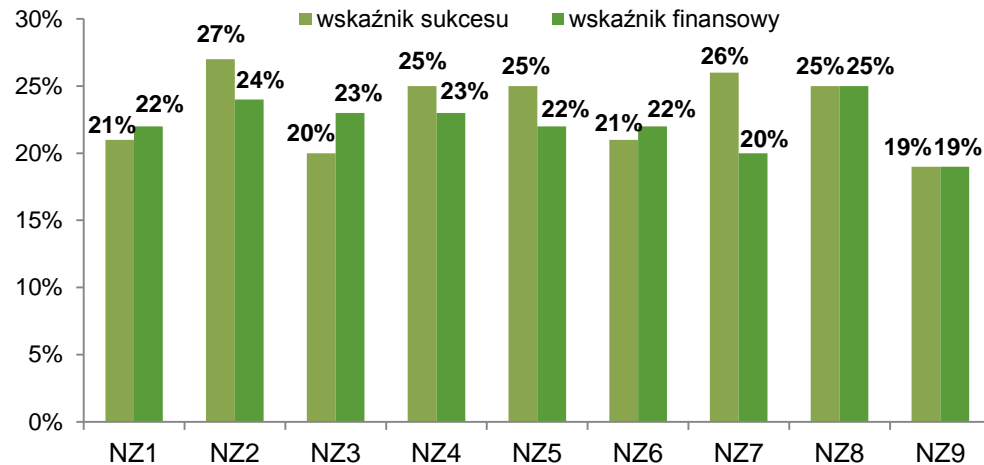

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

W grupie NZ najwyższą wartość wskaźnika sukcesu zanotowano w panelu NZ2 *Genetyka, genomika*, a najniższą w panelu NZ9 *Stosowane nauki o życiu*. Różnica pomiędzy najwyższą a najniższą wartością wskaźnika sukcesu w tej grupie wyniosła 8 punktów procentowych. Najniższą i najwyższą wartość wskaźnika finansowego zanotowano odpowiednio w tych samych panelach (Wykres 5).

Wykres 5. Wskaźnik sukcesu oraz finansowy w grupie NZ w konkursie OPUS 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

Wśród wszystkich 25 paneli dyscyplin, najwyższą wartość wskaźnika finansowego, szacowanego w oparciu o stosunek wysokości przyznanego finansowania do wysokości kwoty wnioskowanej w ramach poszczególnych paneli, zaobserwowano dla paneli ST1 *Nauki matematyczne* – 27% i ST9 *Astronomia i badania kosmiczne* – 26%. Najniższą wartość wskaźnika finansowego zanotowano w panelu

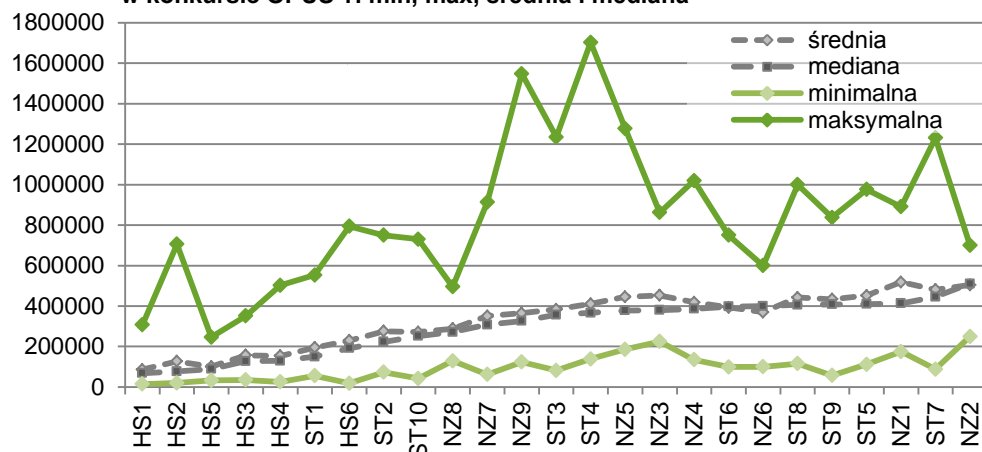
ST8 *Inżynieria procesów i produkcji* – 13%, czyli aż 14 punktów procentowych mniej niż najwyższa wartość tego wskaźnika.

Finansowanie w ramach konkursu OPUS 1

Analizując wysokość kwot przyznaných na finansowanie projektów badawczych w ramach konkursu OPUS 1, łącznie przeznaczono na finansowanie ponad 286 mln zł, przy czym maksymalna przyznana kwota wyniosła 1 703 000 zł (dla projektu w grupie ST), a minimalna 14 760 zł (dla projektu w grupie HS). **Średnia przyznana kwota w konkursie OPUS 1 wyniosła 320 878 zł, a mediana² wyniosła 293 598 zł.** Biorąc pod uwagę wysokość finansowania projektów w ramach poszczególnych paneli, najwyższą wartość mediany zanotowano dla projektów realizowanych w ramach panelu NZ2 *Genetyka, genomika* (510 tys. zł). Najniższą wartość mediany (68 tys. zł) zanotowano z kolei w panelu HS1 *Fundamentalne pytania o naturę człowieka i otaczającej go rzeczywistości* (por. Wykres 6).

² Mediana to wartość środkowa w zbiorze uporządkowanym rosnąco lub malejąco, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji. Mediana to miara statystyczna, która lepiej niż średnia oddaje tendencję centralną wyników, ponieważ wartość średniej może być zaburzona przez wyniki skrajne.

Wykres 6. Wysokość przyznanego finansowania w ramach poszczególnych paneli w konkursie OPUS 1: min, max, średnia i mediana³

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

Wnioskodawcy i beneficjenci konkursu OPUS 1

Najwięcej wniosków zostało złożonych przez instytucje z województwa mazowieckiego – 943 projekty. Zdecydowana większość tych wniosków pochodziła z jednostek naukowych, czyli uczelni wyższych, jednostek Państwowej Akademii Nauk i instytutów badawczych (94%), na czele z Uniwersytetem Warszawskim i Politechniką Warszawską. **Na drugim miejscu** pod względem liczby złożonych wniosków, uplasowały się instytucje z województwa małopolskiego (526), w którym najwięcej wniosków złożył Uniwersytet Jagielloński (uwzględniając w tym wnioski złożone przez Collegium Medicum), a w dalszej kolejności Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie. Najmniejsza liczba wniosków napłynęła

³ Dane uporządkowane wg wartości mediany w poszczególnych panelach.

z województw: świętokrzyskiego, lubuskiego, opolskiego i podkarpackiego – złożone głównie przez uczelnie wyższe z tych regionów.⁴

Najwięcej umów ogółem w konkursie OPUS 1 podpisał **Uniwersytet Warszawski** (76 umów na łączną kwotę ponad 18 mln zł). W czołówce znalazł się również **Uniwersytet Jagielloński**, który zawarł 63 umowy na kwotę około 20,5 mln zł. Po uwzględnieniu umów zawartych przez Collegium Medicum UJ (14 umów na kwotę o łącznej sumie 6 mln zł), Uniwersytet Jagielloński otwiera zestawienie liderów konkursu OPUS 1 z 77 zawartymi umowami na kwotę 26,5 mln zł. Kolejny pod względem liczby podpisanych umów w konkursie OPUS 1 jest **Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu** (37 podpisanych umów na łączną kwotę 8,8 mln zł; por. Tabela 4, Tabela 5, Tabela 6).

Tabela 4. Liderzy konkursu OPUS 1 w grupie HS

LP.	NAZWA PODMIOTU	LICZBA UMÓW	KWOTA (zł)
1	Uniwersytet Warszawski	34	4 367 148
2	Uniwersytet Łódzki	14	2 960 562
3	Uniwersytet Jagielloński – Kraków ⁵	14	2 451 273
4	Uniwersytet im. A. Mickiewicza – Poznań	14	1 906 490
5	Uniwersytet Ekonomiczny – Wrocław	10	1 268 767
OGÓŁEM HS OPUS 1		251	36 133 819

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

⁴ W przypadku danych dotyczących poszczególnych województw należy podkreślić, że osoby fizyczne wnioskujące o finansowanie projektów badawczych nie zawsze podawały dane adresowe instytucji w ramach której chciałyby realizować projekt. Tym samym, dane dla województw – jeśli chodzi o liczbę złożonych wniosków – mogą być nieco zaniżone. W przypadku konkursu OPUS 1 przypadek ten dotyczy 36 wnioskodawców, co stanowi 1% z ogólnej liczby złożonych wniosków (3 691).

⁵ Dane nie obejmują Collegium Medicum UJ, które zawarło w ramach HS jedną umowę na kwotę 7,8 tys zł.

Tabela 5. Liderzy konkursu OPUS 1 w grupie NZ

LP.	NAZWA PODMIOTU	LICZBA UMÓW	KWOTA (zł)
1	Uniwersytet Jagielloński – Kraków	24	10 308 631
2	Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum	13	5 975 678
3	Uniwersytet Medyczny – Łódź	10	4 914 092
4	Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN – Olsztyn	9	5 464 263
5	Uniwersytet Przyrodniczy – Poznań	9	3 227 897
OGÓŁEM NZ OPUS 1		268	107 813 869

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

Tabela 6. Liderzy konkursu OPUS 1 w grupie ST

LP.	NAZWA PODMIOTU	LICZBA UMÓW	KWOTA (zł)
1	Uniwersytet Warszawski	34	10 745 319
2	Politechnika Warszawska	28	14 412 325
3	Uniwersytet Jagielloński – Kraków ⁶	25	7 756 008
4	Akademia Górniczo-Hutnicza – Kraków	20	9 628 821
5	Politechnika Wrocławska	17	9 146 690
OGÓŁEM ST OPUS 1		375	142 917 073

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

W ramach konkursu OPUS 1 największy odsetek stanowiły wnioski, w których kierownikiem projektu była osoba ze stopniem naukowym doktora. Biorąc pod uwagę liczbę umów podpisanych w ramach grupy ST, największy odsetek stanowią projekty kierowane przez osoby posiadające tytuł naukowy profesora, a w grupach NZ i HS przez osoby ze stopniem doktora. Bez względu na grupę nauk, w konkursie OPUS 1 większy odsetek stanowią projekty kierowane przez mężczyzn, przy czym różnica

⁶ Dane nie obejmują Collegium Medicum UJ, które nie zawarło w grupie ST żadnej umowy.

ta najbardziej wyraźna jest w przypadku projektów finansowanych w grupie ST (por. Tabela 7).

Tabela 7. Kierownicy finansowanych projektów w konkursie OPUS 1 w podziale ze wzgl. na tytuł/stopień naukowy i płeć w ramach grup dyscyplin (% z całości)

TYTUŁ/STOPIEŃ NAUKOWY KIEROWNIKA PROJEKTU	ST		NZ		HS	
	WNIOSKI	UMOWY	WNIOSKI	UMOWY	WNIOSKI	UMOWY
prof. dr hab.	23%	37%	22%	28%	15%	21%
dr hab.	30%	34%	27%	32%	28%	34%
dr	45%	28%	51%	40%	53%	43%
mgr	2%	0%	0%	0%	4%	2%
PŁEĆ KIEROWNIKA PROJEKTU	ST		NZ		HS	
	WNIOSKI	UMOWY	WNIOSKI	UMOWY	WNIOSKI	UMOWY
kobieta	24%	17%	49%	45%	42%	35%
mężczyzna	76%	83%	51%	54%	58%	65%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OSF

Tabela 8. Wykaz paneli NCN obowiązujący dla konkursu OPUS 1

HS	NAUKI HUMANISTYCZNE, SPOŁECZNE I O SZTUCE
HS1	Fundamentalne pytania o naturę człowieka i otaczającej go rzeczywistości
HS2	Kultura i twórczość kulturowa
HS3	Wiedza o przeszłości
HS4	Jednostka, instytucje, rynki
HS5	Normy i władza
HS6	Człowiek i życie społeczne
ST	NAUKI ŚCISŁE I TECHNICZNE
ST1	Nauki matematyczne
ST2	Podstawowe składniki materii
ST3	Fizyka fazy skondensowanej
ST4	Chemia analityczna i fizyczna
ST5	Synteza i materiały
ST6	Informatyka i technologie informacyjne
ST7	Inżynieria systemów i komunikacji
ST8	Inżynieria procesów i produkcji
ST9	Astronomia i badania kosmiczne
ST10	Nauki o Ziemi
NZ	NAUKI O ŻYCIU
NZ1	Podstawowe procesy życiowe na poziomie molekularnym
NZ2	Genetyka, genomika
NZ3	Biologia na poziomie komórki
NZ4	Biologia na poziomie tkanek, narządów i organizmów
NZ5	Choroby zakaźne ludzi i zwierząt
NZ6	Immunologia i choroby zakaźne ludzi i zwierząt
NZ7	Zdrowie publiczne
NZ8	Podstawy wiedzy o życiu na poziomie środowiskowym
NZ9	Stosowane nauki o życiu